

РЕШЕНИЕ

№ 5448

гр. София, 24.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 17.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **4844** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-чл.207 от АПК.

Предявен е иск с правна квалификация чл.1 ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на [фирма], представлявано от С. Й. М. за осъждане на ответника Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ /ИА“ГИТ“/ да заплати обезщетение на претърпени имуществени вреди в размер на сумата от 804.00 лева, заедно с направените по делото разноски в размер на 385.00 лева.

В обстоятелствената част на исковата молба се излагат следните релевантни за спора твърдения: Ищецът посочва, че срещу него е било издадено наказателно постановление № 22-003443/28.04.2017г., с който му е било наложено наказание-имуществена санкция в размер на 1 500.00 лева. Този акт е бил отменен с влязло в законна сила съдебно решение № 4078 от 18.06.2018г. на АССГ, XI състав по нахд № 3978/2018г., като във връзка с воденото съдебно производство по обжалване на наказателно постановление е направил разходи представляващи заплатено възнаграждение за адвокатска защита в размер на 804.00 лева, осъществена от адв. М. Д.. Съдът е сезиран с осъдителен иск за сумата от 804.00 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди, както и направените по делото разноски в размер на 385.00 лева, съгласно приложен списък по чл.80 ГПК. В хода на устните състезания в процеса, проведени на 17.09.2021г. ищецът, чрез процесуалния си представител адв.Д. Г., след като поддържа исковата претенция, моли същата да бъде уважена като основателна и доказана по размер.

Ответникът – ИА „ГИТ“ е депозирал писмен отговор по чл.131 ГПК, в който излага, че отмененото по съдебен ред НП не е основание за ангажиране отговорността на държавата по реда на чл.1 ал.1 от ЗОДОВ, защото НП не е индивидуален административен акт по чл.21 АПК, който да е бил отменен по реда на АПК. Направените разноски за адвокатски хонорар не представляват пряка и непосредствена вреда за ищеца, защото участието на адвокат в производствата по ЗАНН не е задължително. Ищецът не е претендирал придъждане на адвокатско възнаграждение пред СРС и АССГ. Чрез своя процесуален представител юрк. Славей С., моли исковата претенция да бъде отхвърлена, както и да се присъди юрисконсултско възнаграждение.

Заклучението на прокурора от Софийска градска прокуратура е, че исковата претенция е основателна и следва да бъде уважена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, след извършена преценка поотделно и в съвкупност на събраните по делото писмени доказателства, доводите и становищата на страните по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Не се спори между страните по делото, че срещу [фирма] е било издадено наказателно постановление № 22-003443/28.04.2017г., с което за извършено административно нарушение по чл.153 ал.2 от КТ е било наложено административно наказание- имуществена санкция в размер на 1 500.00 лева.

С решение от 13.03.2018г. по нахд № 11888/2017г. СРС, НО, 101 състав е потвърдил наказателно постановление № 22-003443/28.04.2017г., издадено от директор на Дирекция „Инспекция по труда“- С..

Този съдебен акт е бил отменен с решение № 4078 от 18.06.2018г. на АССГ, XI състав, постановено по нахд № 3978/2018г., както и е било отменено наказателно постановление № 22-003443/28.04.2017г., издадено от директор на Дирекция „Инспекция по труда“- С..

Представено е пълномощно от 04.07.2017г. по силата на което ищецът [фирма] е упълномощил адв. М. Д., адв. К. Т., адв.П. М. и адв.Б. К. да го представляват пред СРС и АССГ във връзка с обжалване на посоченото наказателно постановление, като е било уговорено и заплатено изцяло и в брой адвокатско възнаграждение в размер на сумата от 402.00 лева. Приложена е фактура № 406/05.07.2017г. за заплатена сума от ищеца в размер на 402.00 лева.

Ищецът е бил представляван от адв М. Д. пред Административен съд София-град по канд № 3978/2018г., като е било уговорено и заплатено изцяло и в брой адвокатско възнаграждение в размер на сумата от 402.00 лева. Приложена е фактура № 489/30.03.2018г. за заплатена от ищеца сума в размер на 402.00 лева.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, обосновава следните правни изводи :

Предявеният иск е процесуално допустим, като подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с отменено по съдебен ред наказателно постановление, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища и в частност, на Административен съд [населено място]-град / Тълкувателно постановление № 2/19.05.2015г. по т.дело № 2/2014г. на ВКС и ВАС на РБ/.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който възниква правото на обезщетение за вреди, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Пасивно легитимираният ответник по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Под „орган” и по смисъла на § 1 т.1 ДР на АПК в случая се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани. Ето защо, ИА „ГИТ“, като административен орган и юридическо лице се явява надлежния ответник по предявения иск с квалификация чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът [фирма] извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издадено наказателно постановление, което е отменено по съдебен ред с влязъл в законна сила на 18.06.2018г. съдебен акт.

Съгласно мотивите по т. 1 от Тълкувателно постановление № 2/19.05.2015г., следва да се приеме, че издаването на процесното наказателно постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административно-наказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същото представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателно-правни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Ето защо, съдът намира за доказани първата група от визираните по-горе предпоставки – отменено поради незаконосъобразност наказателно постановление № 22-003443/28.04.2017г. на директора на Дирекция „Инспекция по труда“ - С..

По отношение на заявените имуществени вреди, представляващи заплатен адвокатски хонорар:

В Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по т. дело № 2/2016г. на ОСС на ВАС на РБ е прието, че „При предявени пред административните съдилища иски по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон”.

В мотивите на тълкувателния акт е посочено, че „след като едно от условията на АПК

за образуване на производство по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ е административния акт да е отменен по административен или /и/ съдебен ред и след като в тези производства гражданина е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорара, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт /в случая наказателно постановление/ и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие-гражданина не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно, потърсената адвокатска помощ и платения адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите. В потвърждение на горния извод е и обстоятелството, че както ЗАНН, така и НПК, към който той препраща, не предвиждат друга законова възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършено административно нарушение направените от него разноски, включващи и адвокатски хонорар по защитата му пред съда”.

Настоящият съдебен състав споделя тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноски за адвокатска защита, направени при обжалване на незаконосъобразен акт на администрацията. Налице е реално заплащане на хонорар за адвокат М. Д. и адв. Б. К., осъществили процесуално представителство по образуваните пред СРС, 101 състав нахд № 11888/2017г. и пред Административен съд София-град, XI КС канд № 3978/2018г. Издадените фактури № 406/05.07.2017г. и № 489/30.03.2018г., заедно с банкови платежни нареждания № 240267/28.07.2017г. и № 277042/03.04.2018г. са достатъчно доказателство за това, че разходът е направен съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 6/06.11.2013г. по т.дело № 6/2012г. на ОС на ГК и ТК на ВКС на РБ. Това плащане, след като е предизвикало имуществено разместване в отрицателна посока за [фирма], представлява имуществена вреда за него. Сумите в размер на по 402.00 лева са заплатени по банков път. Относно възражението на ответника за неотноситимост на платежно нареждане № 240267/28.07.2017г. следва да се посочи, че като основание за извършеното плащане е посочена фактура № 406/05.07.2017г., поради което и това писмено доказателство освен, че е относимо към предмета на спора, от него се доказва действително плащане на сумата по тази фактура по банков път.

Към момента на образуване, разглеждане и приключване на спора по нахд № 11888/2017г. по описа на СРС, НО, 101 състав /12.07.2017г.-09.01.2018г./ и канд № 3978/2018г. по описа на Административен съд София-град, XI КС /13.04.2018г.-18.05.2018г./ липсваше процесуална възможност да се упражни претенцията за разноски в административно-наказателното производство от лицето, санкционирано неоправдано с административно наказание (в този смисъл е и

Тълкувателно решение № 2/03.06.2009г. на ОС на колегиите на ВАС на РБ).

След изменението на чл.63 от ЗАНН обн. ДВ. бр.94/29.11.2019г. в ал.3 на тази разпоредба, законодателят вече предвиди, че в този вид съдебни производства на страните се възстановяват направените от тях разноски в процеса. Към момента на приключване събирането на доказателства и даване на ход на съдебните прения по нахд № 11888/2017г.- 09.01.2018г. и устните състезания по канд № 3978/2018г.- 18.05.2018г. такава възможност все още не беше законодателно уредена, поради което и за [фирма] не е съществувал процесуален способ по реда на ЗАНН да иска присъждане на извършените от него разноски, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение.

Ангажирането на адвокат за правна защита, при обжалване пред съда на наказателно постановление, е израз на нормалната грижа на санкционираното лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо, на основание чл.36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издадено срещу него наказателно постановление и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да уговори точно в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред против незаконосъобразния акт. Ако не беше издадено наказателно постановление № 22-003443/28.04.2017г., което ищецът е считал за незаконосъобразно, то нямаше да съществува и съдебното му обжалване, в рамките на което лицето може да упражни, както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като упълномощи адвокат, на когото дължи възнаграждение.

Съдът отбелязва, че въпреки незадължителността на осъществяваната защита по ЗАНН, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава е основно право, конституционно гарантирано- чл.56 и чл.122 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на платения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата.

Предвид горното, съдът счита, че платеното възнаграждение на адвокат М. Д. и адвокат Б. К. за процесуално представителство по делото, с предмет- оспорване на наказателно постановление № 22-003443/28.04.2017г., след отмяната на същото следва да се възстанови, тъй като страната е била принудена да направи този разход поради незаконосъобразната дейност на органите на ИА „ГИТ“.

В заключение, доказани са всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, представляващи платените от него разноски за адвокатска защита в производството по отмяна на наказателно постановление № 22-003443/28.04.2017г. на директора на Дирекция „Инспекция по труда“- С.. Тези разноски възлизат в размер на сумата от 804.00 лева. Ответникът не е направил възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, поради което съдът служебно не може да намалява уговореното възнаграждение до минималните размери, визирани в чл.18 ал.2 от Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет.

Съгласно чл.10 ал.3 от ЗОДОВ, „ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на

ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска“. При този изход на спора в полза на ищеца следва да се присъдят разноските по делото, които възлизат в общ размер на сумата от 385.00 лева и представляват заплатена държавна такса по сметка на АССГ от 25.00 лева и възнаграждение за осъществено процесуално представителство от адв. Д. Г. в размер на сумата от 360.00 лева /фактура № 1390/08.06.2021г. и платежно нареждане № 338952/07.07.2021г./. Неоснователно е възражението на юрк. Славей С. за прекомерност на адвокатския хонорар, тъй като същият е в минимален размер по чл.8 ал.1 т.1 от Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет, а именно: 300.00 лева, заедно с начислено върху сумата ДДС от 20 % или общо в размер на 360.00 лева.

Мотивиран от гореизложеното, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, II-ро отделение, 22 състав

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на **[фирма]**, представлявано от С. Й. М. ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление: [населено място], район „К. село“, [улица] сумата от 804.00 /осемстотин и четири/ лева, на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на **[фирма]**, представлявано от С. Й. М. ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление: [населено място], район „К. село“, [улица] сумата от 385.00 /триста осемдесет и пет/ лева на основание чл.10 ал.3 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен Административен Съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: